

Subkultúra

Subkultúra je skupina ľudí, ktorá je súčasťou širšej hlavnej kultúry, ale s vlastnými odlišnými hodnotami, praktikami a vierou. Subkultúry môžu vznikáť na základe rôznych faktorov ako sú zdieľané záujmy, profesia, vek, etnika, náboženstvo a tak ďalej. Zároveň subkultúra spája jednotlivcov s rovnakými myšlienkami, ktorý sa cítia zanedbaní sociálnymi štandardmi umožňujúc im rozvíjať pocit identity.

Geekovia a Nerdi ako subkultúra

V tejto práci sa zameriavam na mladých ľudí, ktorých spoločnosť označuje za nerdov a/alebo geekov. Tento slangový výraz je často používaný v školách ako označenie študentov, ktorých charakteristika a správanie sa javí iným ako zvláštne. Tieto termíny sa taktiež často používajú pri satire a paródiách. Avšak existujú aj tí, čo toto označenie prijímu a snažia sa poukázať na pozitívne charakteristiky a správanie sa členov tejto subkultúry, ako aj robiť si žarty z takzvaných stereotypov, ktoré sú s nimi asociované. Často sa stáva, že označenie nerd a geek je brané ako synonymum, ale v skutočnosti sú to názvy dvoch odlišných skupín. Nerdi a geekovia nemusia mať a nemajú rovnaké záujmy, ktorými sú známi alebo identifikovaní. Netreba zabúdať že samotné označenie nerd a geek boli pôvodne brané ako forma urážky, no časom sa označenie geek stalo pozitívnym. Nerd však môže byť stále brané ako urážka, hlavne keď osoba, ktorá nie je geek/nerd, takto osloví inú osobu.

Nerdi sú často definovaní ako inteligentní, cieľavedomí a nespoločenski. Niektorí s nerdami spájajú aj fyzickú neatraktívnosť, často sú vykresľovaní buď ako obézni, alebo veľmi chudí. Nerdi si vážia svoju individualitu. To sa prejavuje tým, že sa neobliekajú v nejakom špecifickom štýle a neprispôbujú sa aktuálnej móde. Jeden všeobecne rozšírený mýtus je, že tí nerdi čo nosia okuliare majú hrubé rámy. Napriek negatívnym asociáciám sú nerdi opisovaní ako veľmi inteligentní a cieľavedomí, s hlbokým porozumením toho čo ich zaujíma. Je však časté, že ich záujmy považujú za vekovo nevhodné, buď príliš pokročilé, alebo detinské vzhľadom na ich vek. Nerdi sú väčšinou samotári, ich voľný čas najčastejšie trávia pri riešení úloh, alebo logických problémov. Niektorí nerdi, alebo aspoň tí ktorých spoločnosť považuje za nerdov nechápu, alebo skôr ignorujú hierarchiu ktorá existuje v spoločnosti, z tohto môže prameniť ich takzvaná nespoločenskosť.

Veľmi často sa stáva, že pojem geek je spájaný až synonymicky s pojmom nerd. Mnohé zdroje popisujú geekov ako zvláštnych až divných individuálov posadnutých intelektuálnymi a technickými smermi, často sociálne odcudzený od spoločnosti. Geek sa nikdy nesaží vytŕčať z davu či už neformálne, alebo pri vzdelaní. Geekovia sú často opisovaní ako pokojní, milí, priateľskí a slušní. Geekovia sa málokedy hrnú do konfliktov. Taktiež sa sami považujú za slušných a primerane k tomu sa aj správajú. Geekovia tvrdia, že vo formálnom prostredí, akým je napríklad aj škola, nie sú sami sebou. Typický geek má rôzne mimoškolské záujmy, ktorým sa venuje kedykoľvek má čas. Záujmy geekov sú často chápané minimálne ako nezvyčajné, čo môže zahŕňať špeciálne žánre v hudbe, filme a literatúre, o ktorej nikto predtým nepočul. Geekovia sa vždy zaujímali o neobvyklé činnosti. Príkladom môže byť ich záujem o počítače, vďaka čomu vznikol pojem „computer geek“. Záujmy geekov sú často tak časovo náročné, že ich záujem o sledovanie módných trendov je minimálny.

Všeobecne sú obe skupiny vnímané ako zoskupenie ľudí s minimálnym záujmom o športové aktivity. Obdobne je vnímaná aj neatraktívnosť členov týchto skupín či už mužov, alebo žien, avšak náznamy zmien tam sú. Geekovia a Nerdi si sú vedomí stereotypov súvisiacich s ich záujmami, akým je aj (čiastočné) sociálne vyčlenenie zo spoločnosti, pravdaže nie z vlastnej vôle. Jednou z možností, ako sa

s tým vysporiadať je takzvaný „geek pride“ alebo geekovská hrdosť. Hrdosť na príslušnosť ku skupine, ktorá je často považovaná za tú inteligentnejšiu časť populácie.

Odkedy sa subkultúra nerdov a geekov dostala do „kultúrneho mainstreamu“, viacerí dizajnéri oblečenia, hlavne tričiek, programátori ako aj výrobcovia kreslených filmov vytvorili trh s „identickým“ oblečením a doplnkami pre geekov ako aj nerdov. Týmto sa vyprofilovala ich vlastná móda. Veľmi známou stránkou, kde je možné objednávať takéto oblečenie je thinkgeek.com. Tento obchod patrí spoločnosti vytvárajúcej webové komiksy, ich tovar súvisí s počítačovými hrami, japonskou kultúrou a podobne. Ďalšími stránkami zameranými na Geek oblečenie sú j!nx.com a geeklabel. Značka J!NX je špecificky zameraná na oblečenie s témou video hry. Akoby mottom oblečenia je vždy v sebe niesť skrytý význam, ale keďže nie každý ho musí ihneď pochopiť, máva aj viditeľnejšiu subkultúrnu referenciu.

Subkultúry geekov a nerdov sa postupne stavajú známejšími. Ich členovia sú zmierení so všetkým čo s týmto označením a jeho popularizáciou prichádza. Napriek prvotnému negatívnemu pohľadu na označenie geek a nerd, členovia týchto subkultúr začínajú byť hrdí na to kým sú. Odkedy sa tieto subkultúry dostali do mainstreamu začala sa udržiavať ich identita aj formou módy.

Literatúra a elektronické zdroje

Petrusek, M. Veľký sociologický slovník, Praha: Karolinum, 1996

Hebdige, D. Subculture: The Meaning of Style [online], [cit. 30/12/2012], Dostupné z: <<http://books.google.sk/books?id=RvgdwMj4j1wC&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false>>

About “Nerds” and “Geeks” as an Identified Subculture* [online], [cit. 30/12/2012], Dostupné z: <<http://smhp.psych.ucla.edu/pdfdocs/youth/nag.pdf>>

Tocci, J. The Well-Dressed Geek: Media Appropriation and Subcultural Style, [online], [cit. 30/12/2012], Dostupné z: <<http://web.mit.edu/comm-forum/mit5/papers/Tocci.pdf>>